

Lausunto

31.01.2025

Asia: VN/32825/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hallituksen esitys eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Virastouudistus tarjoaa mahdollisuuden kehittää alan viranomaistyötä, toimintaa ja kehittämistä sujuvammaksi.

Kymenlaakson museo, joka toimii aluevastuumuseona ja toteuttaa vuonna museolakia (314/2019), kiinnittää huomiota seuraaviin näkökohtiin, jotka vaativat tarkennusta tai selkiyttämistä:

Lakiuudistuksen luonnoksessa sivuilla 72-73 mainitaan uuden viraston tehtävistä 1 § Toimialakohdassa

"Museoalan kehittämisellä tarkoitettaisiin valtiovallan toimintaa, jolla pyritään edistämään alan toimintaedellytyksiä. Virasto toimii asiantuntijavirastona, jolla on erityinen vastuu maan museoalasta. Viraston tehtävänä on lisäksi museoalan kokonaisvaltainen koordinointi ja kehittäminen mukaan lukien alueelliset vastuumuseot, valtakunnalliset vastuumuseot ja kansalliset museot. Tarkoituksena on, että tämä tapahtuu yhteistyössä museoalan toimijoiden kanssa. "

Edelleen sivulla 74 todetaan:

"Lisäksi viraston tehtävänä on ohjata ja kehittää museolaissa (314/2019) tarkoitettujen kulttuuriympäristötehtävää hoitavien alueellisten vastuumuseoiden kulttuuriympäristötoimintaa. Tämä tapahtuisi yhteistyössä alueellisten vastuumuseoiden kanssa."

Museolaissa (314/2019) alueellisille vastuumuseoille määrätään myös tehtävä toimia erityisesti arkeologisen ja rakennetun kulttuuriperinnön asiantuntijana ja tämä tulee huomioida suhteessa uuteen virastoon. Uudessa laissa on suotavaa vielä selkiyttää, mikä on uuden Kulttuuriympäristöviraston lausuntovastuu suhteessa alueellisten vastuumuseoiden tehtäväkenttään ja toisaalta mikä on uuden viraston rooli alan ylimpänä viranomaisena. On myös tärkeää, että kulttuuriympäristöjen suojelussa ja museoalana kehittämisessä on yksi selkeä toimija, jonka puoleen aluevastuumuseot voivat kääntyä.

Lisäksi lakiuudistuksessa virastolle kaavailtu uusi nimi Kulttuuriperintövirasto voi olla vaikeasti ymmärrettävä ja se voi sekoittua toiseen perusteilla olevaan virastoon, Kulttuurivirastoon, ja toisaalta laajemman yleisön keskuudessa hämmentää.

Museoala on muodostunut menestystarinaksi Suomessa ja nyt virastolakiuudistuksen yhteydessä tarjoutuu hyvä mahdollisuus tukea alan suotuisaa kehitystä edelleen tarkoituksenmukaisella ja hyvällä lainvalmistelulla. Näin uuden viraston ja sen asiantuntijakumppaneiden avulla on mahdollista edistää kaikenikäisten kulttuuriperinnöstä saatavaa hyvinvointia ja oppimista.

Pietiläinen Terhi
Kotkan kaupunki/Kymenlaakson museo